

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Strukturne poslovne statistike financijskih institucija
(SPSFin) za 2018.

Organizacijska jedinica: Odjel strukturnih poslovnih statistika
Priredila: Lucija Babić

rujan 2022.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Strukturni pokazatelji o poslovanju financijskih institucija (SPSFin) opisuju strukturu, izvođenje i učinak gospodarskih djelatnosti središnje banke, kreditnih institucija, osiguravajućih društava i autonomnih mirovinskih fondova, vrednovan u tržišnim cijenama, promatranjem jedinica koje te djelatnosti obavljaju. Daju informacije o prometu, vrijednosti proizvodnje, dodanoj vrijednosti, ukupnim nabavama, plaćama i troškovima osoblja, zaposlenosti i drugim pokazateljima. Svrha istraživanja o strukturnim pokazateljima poslovanja financijskih institucija jest praćenje poslovanja i dobivanje međunarodno usporedivih podataka potpuno u skladu s europskim standardima strukturnih poslovnih statistika (Uredba br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008.). Dobiveni pokazatelji omogućuju analizu poslovanja i strukturnih promjena poslovne populacije. Osnova su za izradu tržišnih analiza i donošenje poslovnih odluka te za izračun bruto domaćeg proizvoda i ocjenu osnovnih makroekonomskih kategorija.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o strukturnim poslovnim statistikama (prerađena verzija)

Uredba Komisije (EZ) br. 250/2009 od 11. ožujka 2009. kojom se provodi Uredba (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicija karakteristika, tehničkog formata za prijenos podataka, zahtjeva za dvojno izvještavanje prema NACE Rev. 1.1 i NACE Rev. 2 te dopuštenih odstupanja za strukturne poslovne statistike

Uredba Komisije (EZ) br. 251/2009 od 11. ožujka 2009. kojom se provodi te izmjenjuje i dopunjuje Uredba (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu serija podataka koji se prikupljaju za potrebe strukturnih poslovnih statistika te potrebnih prilagodbi nakon revizije statističke Klasifikacije proizvoda po djelatnostima (KPD)

Uredba Komisije (EU) br. 275/2010 od 30. ožujka 2010. kojom se provodi Uredba (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kriterija za vrednovanje kvalitete strukturnih poslovnih statistika)

Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 439/2014 od 29. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 250/2009 o provedbi Uredbe (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o strukturnim poslovnim statistikama u pogledu definicija obilježja i tehničkog formata za slanje podataka

Uredba Komisije (EU) br. 446/2014 od 2. svibnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o strukturnim poslovnim statistikama i uredbi Komisije (EZ) br. 251/2009 i (EU) br. 275/2010 u pogledu serija podataka koji se prikupljaju i mjerila za ocjenu kvalitete strukturnih poslovnih statistika

Eurostatov priručnik za izradu strukturnih poslovnih statistika

Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavljanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2 i izmjenama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 i nekih uredaba EZ-a o određenim statističkim područjima

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03. i 75/09.)

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Zakon o računovodstvu (NN, br. 109/07., 125/11. i 54/13.)

Pravilnik o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (NN, br. 39/08., 37/09. i 139/10.)

Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN, br. 38/08., 12/09. i 130/10.)

Pravilnik o obliku i sadržaju dodatnih podataka za statističke i druge potrebe (NN, br. 148/10.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

- Statistički pojmovi i definicije

Broj poduzeća (EU-ova šifra 11110) jest broj pravnih i fizičkih osoba registriranih u Statističkome poslovnom registru koje su bile aktivne barem dio izvještajnog razdoblja.

Promet (EU-ova šifra 12110) obuhvaća obračunane prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga trećim stranama, bez odbitnog PDV-a. Isključeni su financijski (osim u području K), ostali i izvanredni prihodi.

Vrijednost proizvodnje (EU-ova šifra 12120) mjeri sve stvarno proizvedene vrijednosti unutar poduzeća, temeljene na prodaji, uzimajući u obzir promjene zaliha i daljnju prodaju roba i usluga.

Dodana vrijednost prema troškovima proizvodnih čimbenika (EU-ova šifra 12150) jest bruto zarada od poslovnih aktivnosti poduzeća prilagođena za operativne subvencije i indirektno poreze, izračunana u bruto izrazu (bez oduzimanja amortizacije). Prihod i rashod klasificiran kao financijski isključen je iz dodane vrijednosti (osim u području K).

Bruto poslovni višak (EU-ova šifra 12170) odgovara višku stvorenu iz poslovnih djelatnosti poduzeća nakon što se podmire troškovi osoblja.

Ukupne nabave roba i usluga (EU-ova šifra 13110) uključuju vrijednost svih roba i usluga (bez odbitnog PDV-a) nabavljenih u obračunskom razdoblju, osim kapitalnih dobara čija se upotreba registrira kao upotreba fiksnoga kapitala. Rashodi klasificirani kao financijski isključeni su (osim u području K).

Plaćanja za agencijske radnike (EU-ova šifra 13131) obuhvaćaju plaćanja agencijama za povremeno korištenje (najam) tzv. agencijskih radnika. Ta plaćanja nisu uključena u troškove osoblja.

Troškovi osoblja (EU-ova šifra 13310) jesu naknade koje je poslodavac obračunao i plative su zaposlenicima u zamjenu za obavljen rad, a sastoje se od nadnica i plaća (EU-ova šifra 13320) i troškova socijalnog osiguranja (EU-ova šifra 13330).

Nadnice i plaće (EU-ova šifra 13320) jesu ukupne naknade, u gotovini ili naravi, plative zaposlenicima u zamjenu za rad obavljen u obračunskom razdoblju, uključujući troškove poreza i doprinosa iz plaća koje poslodavac zadržava i izravno plaća nadležnim institucijama u ime zaposlenika.

Troškovi socijalnog osiguranja (EU-ova šifra 13330) odgovaraju vrijednosti svih obračunanih socijalnih doprinosa na plaće, za sve zaposlenike, bez obzira na to jesu li propisani zakonom, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu ili su pak dobrovoljni.

Bruto investicije u materijalnu imovinu (EU-ova šifra 15110) obuhvaćaju sve ostvarene investicije u novu i rabljenu materijalnu imovinu u izvještajnom razdoblju, čiji je vijek upotrebe dulji od jedne godine, uključujući neproizvedenu materijalnu imovinu kao što je zemljište.

Broj zaposlenih osoba (EU-ova šifra 16110) jest ukupan broj osoba koje rade u poduzeću (uključujući vlasnike koji rade, ortake koji redovito rade u jedinici, neplaćene obiteljske radnike i volontere) te osoba koje rade izvan poduzeća kojem pripadaju, a ono ih plaća.

Broj plaćenih zaposlenika (EU-ova šifra 16130) definiran je kao broj osoba koje s poduzećem imaju ugovor o zaposlenju (koji može biti formalni ili neformalni) i rade za poduzeće u zamjenu za naknadu u novcu ili u naravi, bez obzira na to gdje je rad obavljen (unutar ili izvan poduzeća).

Broj zaposlenika izražen ekvivalentom punoga radnog vremena (EU-ova šifra 16140) jest omjer broja stvarno odrađenih i broja mogućih sati rada plaćenih zaposlenika.

- Statistička jedinica

Statistička jedinica koja se upotrebljava jest pravna jedinica kao zamjena za statističku jedinicu „poduzeće”, propisanu relevantnom EU-ovom uredbom.

- Statistička populacija

Obuhvaćaju se aktivna poduzeća – pravne osobe – koje su, prema glavnoj djelatnosti, svrstane u područje K (64.1 i 65) NKD-a 2007.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Interni korisnici:

Statistički poslovni registar – ažurira se povratnim informacijama iz strukturnih poslovnih statistika.

Vanjski korisnici:

- međunarodne organizacije

- ministarstva i tijela državne uprave – podaci na zahtjev
- znanstvenici i istraživači – podaci na zahtjev
- poslovni subjekti – podaci na zahtjev
- novinari

1.1.1. Potrebe korisnika

Standard koji je propisao Eurostat uglavnom zadovoljava domaće i inozemne korisnike.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Ne provodi se mjerenje zadovoljstva korisnika. Nema povratnih informacija o zadovoljstvu vanjskih korisnika. Interni korisnici uglavnom su zadovoljni kvalitetom podataka.

1.2. Potpunost

Podaci strukturnih pokazatelja o poslovanju financijskih institucija definirani su EU-ovim uredbama i Eurostatovim metodološkim standardima.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

100%

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračka pogreška pojavljuje se u obliku moguće pogreške obuhvata, pogreške mjerenja i pogreške obrade.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Odjel strukturnih poslovnih statistika u stalnom je procesu poboljšanja kvalitete obuhvata područja K.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Kontrole se primjenjuju na izvorima podataka (HNB, HANFA, Služba statističkog poslovnog registra, Odjel inovacija, znanosti i tehnologija). Radi smanjenja pogrešaka Odjel strukturnih

poslovnih statistika dostavlja izvorima podataka prijedloge za unapređenje kontrola i metodoloških uputa.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Mogućnost pogreške unosa i obrade podataka u pravilu je minimizirana.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Za strukturne pokazatelje o poslovanju financijskih institucija trenutno ne postoji revizijska politika.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Za strukturne pokazatelje o poslovanju financijskih institucija ne postoji praksa revizije podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Konačni podaci objavljuju se s odmakom od 19 mjeseci od kraja izvještajnog razdoblja.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 19.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Svi podaci objavljuju se u planiranim rokovima u skladu s Kalendarom objavljivanja.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost je 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – baze podataka

Ostalo (telefaks, elektronička pošta i dr.)

4.1. Priopćenja

Nije primjenjivo.

4.2. Mrežna baza podataka

Godišnji strukturno-poslovni pokazatelji financijskih institucija ne objavljuju se u Priopćenjima, nego samo u bazama podataka u PC-Axisu.

https://web.dzs.hr/PXWeb/Menu.aspx?px_type=PX&px_db=Strukturne+poslovne+statistik&px_language=hr

4.3. Pristup mikropodacima

Dostupnost u skladu s odredbama Zakona o službenoj statistici, Pravilnika o pristupu povjerljivim statističkim podacima i Pravilnika o načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – baze podataka

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – mapa Službe strukturnih poslovnih statistika.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Vremenska usporedivost

2013. – 2018.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija je 6.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi proizvodnje minimalni su i uglavnom se odnose na troškovne potrebe kontrole izvora i obrade podataka, s obzirom na to da se ulazni podaci preuzimaju iz postojećih administrativnih i statističkih izvora.

6.2. Opterećenje

Opterećenje izvještajnih jedinica svedeno je na najmanju moguću mjeru upotrebom administrativnih izvora.